

Протокол №2
від 14.01.2021 р.

Засідання робочої групи Освітньо-професійної програми
«УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНИМ БІЗНЕСОМ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Голова – гарант ОПП, Посилкіна Ольга Вікторівна, доктор фармацевтичних наук, кандидат економічних наук, професор, кафедри управління, економіки та забезпечення якості.

Секретар – член робочої групи, Братішко Юлія Сергіївна, кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості.

Присутні:

1. Котлярова Вікторія Григорівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості – **член робочої групи.**
2. Гладкова Ольга Вячеславна, кандидат економічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості – **член робочої групи.**

Запрошені:

1. Літвінова Олена Вячеславна, доктор фармацевтичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості Національного фармацевтичного університету.
2. Деренська Яна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості Національного фармацевтичного університету.
3. Баєва Ольга Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості Національного фармацевтичного університету.
4. Лісна Анастасія Геннадіївна, кандидат фармацевтичних наук, викладач закладу вищої освіти кафедри управління, економіки та забезпечення якості Національного фармацевтичного університету.
5. Костюк В. Г., виконавчий директор ПАТ «Фармак».
6. Семиренко О.О., головний фахівець супроводу реформ та регіонального розвитку ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України».
7. Попов С.Б., доктор медичних наук, професор, директор клініко – діагностичного Центру НФаУ.
8. Бушуєва І.В., здобувач вищої освіти .

Всього осіб : 11

Порядок денний :

1. Аналіз тенденцій і вимог до менеджерів з охорони здоров'я за рубежом.

2. Обговорення пропозицій щодо оновлення ОПП «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом».

По першому питанню слухали: гаранта ОПП Посилкіну О.В. щодотенденцій і вимог до менеджерів з охорони здоров'я за рубежом.

Зазначила, що проведений аналіз вимог до кандидатів на зайняття керівних посад у медичних закладах у країнах Європейського Союзу виявив відсутність якогось одного спільного для всіх стандарту, що розповсюджувався б на весь Європейський Союз. В таких країнах як Болгарія, Фінляндія, Угорщина, Італія, Литва, Румунія, Словаччина використовується підхід, що ґрунтується на контролі за якістю кадрових ресурсів при якому вимагається обов'язковий професійний мінімум - обов'язкова освіта за спеціальністю «Управління охороною здоров'я». Така освіта є необхідною для призначення на посаду або/та утримання цієї посади. Проведений аналіз показав, що в більшості країн-членів ЄС до яких відносяться Австрія, Бельгія, Данія, Нідерланди, Німеччина, Греція, Іспанія, Чехія, Ірландія, Швеція, Люксембург, Португалія, Латвія, Мальта, Словенія та Великобританія - для обіймання та збереження посади керівника медичного закладу володіння компетенціями спеціаліста з «Управління охороною здоров'я» вважаються необхідними, при цьому навчання за визначеною спеціальністю сприймається, позитивно, як цінна особиста інвестиція.

В Польщі освіта за спеціальністю «Управління охороною здоров'я» є не формальною вимогою оскільки офіційно визнана Міністерством охорони здоров'я Польщі і може, при призначенні на посаду, компенсувати недостатній практичний досвід роботи у галузі охорони здоров'я.

У Франції доступ до кар'єри керівника закладу охорони здоров'я починається з обов'язкової 27 місячної програми навчання за спеціальністю «Управління охороною здоров'я». Вона може розпочатися відразу після отримання претендентом освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» без наявності обов'язкового попереднього практичного досвіду роботи в охороні здоров'я або обов'язкового подальшого навчання за медичною спеціальністю. При цьому, слід зазначити, що для перерахованих в подальшому країнах ЄС спільною рисою, при наявності чи відсутності контролю за якістю та кількістю керівних кадрових ресурсів та обов'язкових програм навчання є здійснення оцінки результатів діяльності, як на попередніх етапах діяльності – при призначенні на посаду, так і за період її обіймання.

Формальні вимоги до кандидатів для призначення на керівні посади у закладах охорони здоров'я вторинного рівня у країнах ЄС такі:

- Бельгія – відсутні будь які формальні вимоги. Враховуючи, що заклади охорони здоров'я є здебільшого неприбутковими підприємствами вони самостійно встановлюють власні вимоги до керівника закладу. Освіта з управління отримується кандидатом чи керівником закладу добровільно для підвищення особистих шансів кандидата бути призначеним на посаду керівника медичного закладу.
- Великобританія - формальною вимогою для призначення керівником медичного закладу є наявність вищої освіти. Нещодавно було впроваджено, для підготовки управлінських кадрів, проходження курсів післядипломного практичного навчання з управління в охороні здоров'я. Від керівників та заступників медичних закладів здебільшого вимагається здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр». В країні поширеним стає навчання за магістерською програмою «Управління Бізнесом» (МВА).
- Австрія - на федеральному рівні відсутні формальні вимоги до призначення керівників закладів охорони здоров'я. При цьому кожна «земля» встановлює власні вимоги або рекомендації. Необхідно зазначити, що освіта з управління отримується кандидатом добровільно з метою покращення особистих шансів бути призначеним на посаду керівника медичного закладу.
- Данія. В даній країні не існує формальних вимог до керівників ЗОЗ. При цьому необхідно зазначити, що фактично існують негласні кваліфікаційні вимоги, які зросли протягом останніх років. В теперішній час більшість управлінців закладів охорони здоров'я мають університетську освіту в основному із соціальних дисциплін. Багато керівників є медичними працівниками за основною освітою: лікарі або медсестри за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» за спеціальностями «Управління бізнесом», «Управління охороною здоров'я» або «Охорона громадського здоров'я», «Медицина».
- Естонія. В даній країні теж не існує ніяких формальних вимог для призначення на посади керівників ЗОЗ. Для покращення особистих шансів кандидата отримати призначення на посаду керівника закладу охорони здоров'я добровільно отримується освіта з управління. В даній країні визнаються дипломи країн ЄС.
- Ірландія. В даній країні теж немає формальних освітніх або професійних вимог до кваліфікації до керівника медичного закладу. Але при цьому кандидат повинен досягти стандарту рівня освіти та набути компетенції, які дозволять йому ефективно виконувати свої професійні обов'язки. Необхідним є знання медичного законодавства країни та всіх його аспектів. Для керівника знання з бухгалтерії, з економіки та з питань бізнес адміністрування є бажаними. Необхідно зазначити, що освіта з управління отримується президентом добровільно і покращує шанси кандидата пройти конкурс на посаду керівника закладу охорони здоров'я.
- Іспанія. На національному рівні відсутні формальні вимоги. Такі вимоги визначає автономний регіон (для державних закладів охорони здоров'я), а кожен власник приватної лікарні теж має власні повноваження по встановленню вимог або рекомендацій до призначення керівника лікарні.

На практиці, керівники медичних закладів як правило отримують освіту з управління. Керівники закладів охорони здоров'я, які ієрархічно вищі за головних лікарів, можуть мати економічну або управлінську освіту.

Отже, узагальнений досвід країн ЄС показує, що в медичних організаціях з інтенсивним режимом роботи успіх досягається лише, якщо керівний персонал розуміється на питаннях управління та володіє компетенціями, які необхідні для організації ефективної діяльності з виконання поставлених завдань.

Ухвалили: інформацію прийняти до відома, продовжувати вивчати світовий досвід щодо вимог до підготовки керівних кадрів для системи охорони здоров'я. Важливим є пошук резервів налагодження активної співпраці з міжнародними організаціями з питань кадрових ресурсів охорони здоров'я.

По другому питанню слухали: членів робочої групи щодо пропозицій по оновленню ОПП «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом» на 2021-2022 н.р.

члена робочої групи ОПП – проф. Літвінову О.В. щодо необхідності посилення інноваційної компоненти у підготовці здобувачів ОПП і введення до складу обов'язкових ОК дисципліни «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організацій». Це, в свою чергу, потребує коригування мети ОПП і інтегральної компетентності. Запропонувала таку редакцію мети: «Формування здатності застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисциплін професійної підготовки для вирішення типових завдань діяльності менеджера (управителя) в охороні здоров'я на відповідній посаді, включаючи розробку адекватної ринковим умовам стратегії розвитку закладів охорони здоров'я і суб'єктів фармацевтичного бізнесу; залучення необхідних фінансових ресурсів; **управління інноваційним розвитком** та інвестиційною привабливістю компаній та проєктів; бізнес-планування діяльності фармацевтичних компаній; оцінку та управління ризиками; створення дієвої системи економічної безпеки компаній і закладів охорони здоров'я; здійснення ефективного підбору висококваліфікованого персоналу; проведення моніторингу діяльності компаній (організацій) та її комплексної фінансово-економічної діагностики та розробку за необхідності програми з антикризового управління; розробку і реалізацію зваженої податкової політики компанії (закладу охорони здоров'я); оцінку та управління стратегічною конкурентоспроможністю закладів охорони здоров'я і фармацевтичних компаній (організацій) з урахуванням специфіки їх діяльності в умовах мінливого ринкового середовища».

Запропонована редакція інтегральної компетентності : «Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог; здатність застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисциплін професійної підготовки для вирішення

типових задач діяльності менеджера (управителя) в охороні здоров'я на відповідній посаді, включаючи розробку адекватної ринковим умовам стратегії розвитку закладів охорони здоров'я і суб'єктів фармацевтичного бізнесу; залучення необхідних фінансових ресурсів; **управління інноваційним розвитком** та інвестиційною привабливістю компаній та проєктів; бізнес-планування діяльності фармацевтичних компаній; оцінку та управління ризиками; створення дієвої системи соціально-економічної безпеки компаній і закладів охорони здоров'я; здійснення ефективного підбору висококваліфікованого персоналу; проведення моніторингу діяльності компаній (організацій) та її комплексної фінансово-економічної діагностики та розробку за необхідності програми з антикризового управління; розробку і реалізацію зваженої податкової політики компанії (закладу охорони здоров'я); оцінку та управління стратегічною конкурентоспроможністю закладів охорони здоров'я і фармацевтичних компаній (організацій) з урахуванням специфіки їх діяльності в умовах мінливого ринкового середовища».

члена робочої групи ОПП – доц. Братішко Ю.С., яка запропонувала внести певні уточнення у формулювання фахової компетентності ФК 20. і викласти її у такій редакції: «Здатність формувати інноваційну політику підприємства (організації), оцінювати і обирати ефективні інноваційні проєкти, застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних інноваційних стратегій для забезпечення конкурентоспроможності **та сталого розвитку** фармацевтичних підприємств та закладів охорони здоров'я».

Гаранта ОПП – проф. Посилкіну О.В., яка запропонувала внести уточнення у формулювання ПРН 23. і викладення його у такій редакції: «Моделювати і реалізовувати ефективні бізнес-процеси в закладах охорони здоров'я та фармацевтичних компаніях з метою **підвищення якості і доступності медичного і фармацевтичного забезпечення населення**».

Ухвалили: підтримати надані пропозиції, затвердити їх на засіданні випускової кафедри і врахувати при оновленні ОПП «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом» на 2021-2022 н.р.

Голова робочої групи

проф. Ольга ПОСИЛКІНА

Секретар

доц. Юлія БРАТИШКО